

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА
ПЛЕЦЬКОГО В М. ОСВЕНЦІМ (ПОЛЬЩА)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ У СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
II Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
12-13 травня 2022 року**

УДК [005.332.2:001:378]:339.92(477:4)(043.2)

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 18 від «10» травня 2022 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 травня 2022 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2022. 495 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, туризму, розвитку індустрії гостинності та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

КОЗАРЬ О.П., ПАВЛЮК М.М. Біогенна міграція та колообіг фосфору у природі між біосферою та навколишнім середовищем.....	362
КОЗИК І.М. Основні моделі суспільства в умовах постіндустріальної економіки.....	364
КРУЧАК Л. В. Ефективність товарної політики підприємств.....	366
КУРІТНИК І.П., МОЛНАР О., ГЕРАСИМОВ В. Альтернативна мікро- та наноенергетика.....	370
ЛІБА Н.С., ТОРІНА В.І. Поліваріантність поняття «регіон».....	371
ЛІНТУР І.В. Можливості вирівнювання економічної спроможності територіальних громад.....	374
МАКСИМЕНКО Д.В. Бізнес в умовах війни.....	376
МАТВІЙЧУК С.С., БУРТИН Л.Ю. Стиль «Шанель» – класика поза часом.....	377
МАСЛИГАН Р.М. Спільний продукт кіберспорту.....	378
НЕСТЕРОВА С.В. «Складні» діаграми – для візуалізації даних у специфічних аналітичних задачах	379
ОБІЦЬКИЙ А. А. Основні аспекти управління виробничим потенціалом промислових підприємств.....	381
ПАУЛИК А. Я. Роль інноваційної інфраструктури у формуванні конкурентних переваг економіки регіону.....	383
ПЕТРЕЦЬКИЙ І.І., ШЕБЕШТЕНЬ Е.Г. Вплив інфраструктурного забезпечення інноваційно-інвестиційних процесів на можливості соціально-економічного розвитку сільських територій.....	384
ПЕТРИЧКО М.М. Елементи системи адміністрування.....	388
РУТ'ОВКА, О. У., КАВАТСІЙ, В. М. On one constructive method of the boundary-value problem investigation for the differential equations of the hyperbolic type....	390
ПІГОШ В.А. Дистанційна робота: організаційні аспекти та особливості оплати	391
ПОНЕВАЧ А. І., КОРОЛОВИЧ О.О. Сутність категорії змінного (гнучкого) торгового підприємництва.....	394
ПРИСТАЯ В. В. Взаємодія закладів освіти та виробничих підприємств в умовах сучасного ринку.....	395
ПУПЕНА О.М. Перспективи розподілу процесів в ланцюгу доданої вартості для систем промислової автоматизації.....	397
RENKAS JU. Thermodynamic foundations of capital theory in the development of economic science.....	399
РОСОЛА У.В., РОСОЛА О.А. Сучасний стан ділової активності України.....	401
РОСУЛ Р. В., РОСУЛ О. Р. Еволюція шкіргалантерейних виробів	402
СТАЩУК М., АНДРУСЯК І., ІГНАТИШИН М. До обчислення напружень, викликаних концентрацією водню, у суцільному тілі.....	405
СТАЩУК М., ЛАЗАР В., СТАЩУК Н., ХРОМЕНКО Д. До роботоздатності полімерних труб з порожнистою стінкою в енергозберігаючих технологіях...	407
СТЕГНЕЙ М.І., НЕЙМЕТ В.В. Моделі трансформаційних станів в економіці та бізнесі.....	408
ФЕЄР А.Є. Актуальні завдання розвитку гірських територіальних громад.....	411
ФЕЄР О.В., БЕЗУГЛА О.В. Діловодство як елемент управлінської діяльності...	412
ФОРДЗЮН Ю. І., КАБАЦІЙ В.М. Системний аналіз в енергозбереженні	413
ЧЕРНИЧКО Т. В., ЧЕРНИЧКО С. Ф. Стратегічні аспекти розвитку підприємств малого та середнього бізнесу регіону.....	415
ЧИЗМАР І.І. Сучасний підхід до прогнозування та оцінки потенціалу розвитку кіберспорту.....	418
ЧУЧКА І.М. Логістичний потенціал Закарпаття.....	419

Діловодство - сукупність процесів, що забезпечують документування управлінської інформації та організацію роботи зі службовими документами [3]. Цілями діловодства є:

- забезпечення ефективного процесу управління;
- утворення документів;
- зберігання доступу до документів.

Принципи діловодства виділяють загальні (демократичного централізм, економічність, законність) та спеціальні (уніфікація, оперативність, централізація).

Робота служби діловодства регламентується Правилами організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях, затвердженими наказом Міністерства юстиції України від 18.06.2015 р. № 1000/5 та зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 22.06.2015 р. за № 736/27181.

Правила встановлюють єдині вимоги щодо створення управлінських документів і роботи зі службовими документами, а також порядок їх архівного зберігання в державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях незалежно від форм власності. Правила є нормативно-правовим актом, обов'язковим для виконання всіма установами.

Організація ефективної системи документообігу, в тому числі і електронної, підвищує оперативність та якість управлінської діяльності всієї структури.

Література

1. Прокопець Л. В. Діловодство як складова управлінської діяльності Економіка та держава. 2017. № 4. С.61.
2. Савицький В.Т. Документ як базове поняття документального забезпечення управління. Університетські наукові записки. 2005. №4(16). С. 313-318.
3. Правилами організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0736-15#Text>

УДК 620.96

ФОРДЗІОН Ю. І., КАБАЦІЙ В.М.
Мукачівський державний університет

СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ В ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННІ

Кожен об'єкт- технічна система мають свою історію та еволюцію розвитку і, відповідно, ресурс (життєвий цикл), які, зазвичай, характеризуються вартістю (витратами на розробку, виготовлення, обслуговування...), сферами застосування та прив'язані до часу (відповідної епохи).

Технічна система (ТС) - це абстрактне поняття - сукупність упорядковано взаємодіючих елементів з властивостями, що не зводяться до властивостей

окремих елементів, і яка призначена для виконання конкретних корисних функцій. Обов'язковими для ТС є: призначення (ТС виконує корисні функції); нова якість обумовлена цілями (споживчими потребами) та вимогами щодо товарної продукції; структура і принцип роботи (сукупність елементів, їх взаємне розташування та зв'язки між ними).

Функції (functions) - це системні дії, оговорені виробником, однак направлені на задоволення інтересів споживача, користувача. Призначення (функція) технічної системи задовольняти різноманітні потреби людини, причому не лише суто матеріальні, а й суспільні чи духовні.

Цілі (goals) користувачів гармонізовані суспільними *вимогами* (requirements) виробників та обумовлені життєвим циклом товару. Прибуток від використання товару повинен компенсувати витрати на його розробку.

Структура (structures) підтримує та обмежує систему. Структура обумовлена конструкторсько-технологічним рішенням розробника, виробничими можливостями виробника, його технічними можливостями, однак структура повинна забезпечувати споживання виробу, його безпеку, ефективність та комфортність використання.

Зміну параметрів технічної системи доцільно розглядати через призму досконалості технічних показників, щодо якості товару при його споживанні та впливом на навколишнє середовище (безпеку довілля). Ресурсо- та енергозбереження сучасного виробництва заклало основи відповідального, сталого споживання, так і сталого розвитку глобальної світової економіки. Саме енергоощадження та альтернативна енергетика стали пріоритетними через суттєве порушення рівноваги в системі «безпека життєдіяльності людини – антропогенна діяльність – навколишнє середовище». Концепція ресурсо- та енергоощадження в нинішніх умовах виступають локомотивом розвитку, як товарного виробництва, так і рівня техніки.

Системний аналіз технічного об'єкту ТО дозволяє приймати важливі інженерні рішення при його вдосконаленні, адже зміна одних параметрів (критеріїв) призводить до зміни інших параметрів-критеріїв ефективності.

Системний аналіз це метод творчого, критичного інженерного мислення-вивчає системний підхід до усіх елементів життєвого циклу (технічних об'єктів) технічних систем з урахуванням особливостей роботи інженерів, успіх яких базується на сучасних креативних, інноваційних ідеях (технічних, конструкторських рішеннях) та швидкій доставці цих ідей на ринок.

Системний аналіз передбачає опанування загальних понять теорії систем через поняття «елемент», «структура», «взаємозалежність», «цілісність»). Будь який технічний об'єкт ТО «прикладної механіки» (технологія, матеріал, пристрій (деталь, вузол, агрегат, машина...), з огляду теорії та методології навчальної дисципліни «Теорія технічних систем» розглядається, як «Технічна система», яку можна вдосконалювати, розвивати, оптимізувати, моделювати чи переходити на новий рішень техніки.

Очевидною є складність та неоднозначність системних зв'язків щодо небезпек, передосторог та наслідків антропогенної діяльності суспільно-

виробничої системи «людина – діяльність – середовище». Досліджувана система має всі ознаки технічної системи (ТС)—сукупність елементів та зв'язків між ними, які утворюють цілісну структуру будь якого об'єкту, що має певне призначення, властивості, ціль використання та корисні функції.

В енергетичній сфері будь-яку технічну систему ТС слід розглядати у невідповідності поведінки системи з її властивостями: безпекою, ефективністю та комфортністю використання (природокористування). З огляду вимог часу протиріччями ТС є також інтереси виробника та споживача.

По цій причині з огляду теорії технічних систем антисистемою АС технічної системи може служити фактичне енергоспоживання та ресурсоспоживання. Енергоощадження, як і ресурсощадження є способами зменшення використання енергії. Енергоощадність, може утворювати свою надсистему НС з відповідними ознаками системи- енергетичної ієрархії. Для них сьогодні передбачені рівні енергозбереження. Майже всі розвинуті країни світу прийняли відповідні законодавчі акти та створили, як загальнодержавні, так і регіональні органи з управління енергозбереженням.

Енергоощадність, і енергоефективність є способами зменшення використання енергії. Однак енергоощадність відрізняється від енергоефективності, яка стосується використання меншої кількості енергії за ту саму послугу.

Проблема енергозбереження тісно переплітається з проблемами енергетики, екології, технічного переозброєння та структурної перебудови всієї економіки. Важливість енергозбереження підтверджується статусом державної політики та державними органами в усіх високорозвинутих країнах, адже центральним та значущим елементом ієрархічної структури ТС, АС, НС «людина-енергозабезпечення – навколишнє середовище» є людина.

Вивчення системних зв'язків людини щодо енергозбереження в міждисциплінарному застосуванні може бути використане в освітній та просвітницькій сферах. Такий підхід сприятиме кращому формуванню культури сталого споживання, як на особистісному рівні, так і в суспільстві. Як наслідок раціональне енергетичне споживання у відповідності з передовими досягненнями науково-технічного прогресу в даній сфері є запорукою енергетичної безпека держави.

УДК 334.012.61-022.51

ЧЕРНИЧКО Т. В.
Мукачівський державний університет
ЧЕРНИЧКО С. Ф.

Ужгородський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ РЕГІОНУ

Підприємства малого та середнього бізнесу займають важливе місце у соціально-економічному розвитку як країни, так і регіону. Цей сектор економіки

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>